

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 527 din 07.09.2022

Dosar nr: 97/ 2021

Petiția nr: 1140/11.02.2021

Petent:

Reclamat: Parlamentul României

Obiect: petenții solicită întreprinderea de măsuri pentru modificarea prevederilor Legii nr. 288/2018, art. 1, pentru modificarea și completarea art. 31 din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

3. Parlamentul României cu sediul în București, Sector 5, Str. Izvor, nr. 2-4

II. Procedura de citare a părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa nr. 1140/19.03.2021 au fost citați petenții iar prin adresa nr. 2204/19.03.2021 a fost citată partea reclamată, părțile fiind citate în vederea soluționării sesizării pentru termenul de audieri din data de 15.04.2021 (filele 4-6 la dosar).

6. La ședința de audieri au fost prezenți petenții, partea reclamată a comunicat un punct de vedere la dosar.

7. Punctul de vedere transmis la dosar a fost comunicat petenților prin adresa nr. 3877/24.05.2022, acordându-se acestora un termen pentru depunerea de note/concluzii scrise. Recomunicare prin adresa nr. 5522/23.07.2022.

8. Petenții nu au mai depus la dosar note/concluzii scrise sau alte documente în susținerea celor menționate în petiție.

9. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerea părților conform obiectului dosarului

Susținerea petențiilor R.N.A. și R.M.A.

10. Petenții sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare arătând următoarele:

10.1. Aceștia se consideră discriminați având în vedere faptul că nu beneficiază de compensație lunară pentru chirie. Se solicită întreprinderea de măsuri pentru modificarea Legii nr. 288/2018, art. 1, pentru modificarea și completarea art. 31 din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului.

11. În fapt, petenții arată următoarele:

11.1 Petenții solicită întreprinderea măsurilor care se impun pentru modificarea de către Parlamentul României a prevederilor Legii nr. 288/2018, art. 1 pentru modificarea și completarea art. 31 din Legea nr.360/2002 privind Statutul polițistului, în sensul în care această prevedere să fie aplicată și pentru polițiștii care au îndeplinit condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie (polițiști absolvenți ai instituțiilor de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne care au fost repartizați în unități situate în alte localități decât cele de domiciliu și care nu dețineau locuință proprie) și care au contractat un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe, ca această categorie să beneficieze de compensația lunară pentru chirie pe o perioadă ce nu poate depăși durata de derulare a creditului respectiv, pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului, nedepășind rata lunară plătită pentru credit, prevederile alin. 3 și 4 ale articolului 31 rămânând neschimbate.

11.2 Petenții consideră o discriminare faptul că se acordă compensația lunară pentru plata ratei doar polițiștilor care îndeplinesc sau au îndeplinit condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie după data intrării în vigoare a Legii nr. 288/2018. Ca motivație, petenții fac referire la art. 32 alin (1) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, unde se specifică că *“Polițistul va fi sprijinit în construirea sau cumpărarea, o singură dată în timpul carierei, a unei locuințe proprietate personală, în localitatea în care își are sediul unitatea de poliție la care este încadrat, în condițiile legii”*.

11.3 Astfel, petenții consideră că nu sunt sprijiniți în achiziționarea sau construirea unei locuințe în localitatea în care se află sediul instituției la care sunt încadrați.

11.4 Petenții precizează că au achiziționat câte o locuință prin programul “Prima Casă” prin credit ipotecar cu o durată de 30 de ani.

12. În concluzie, petenții consideră că o categorie de persoane beneficiază de un tratament mai puțin favorabil decât alte categorii de persoane care sunt într-o situație comparabilă, aceștia considerând că încadrarea lor identică cu cea a colegilor ar fi o măsură justă.

13. Petenții nu au mai depus la dosar alte documente, note sau concluzii scrise în susținerea celor menționate în petiție.

Susținerea părții reclamate

14. Prin adresa înregistrată cu nr. 2886/15.04.2021, partea reclamată solicită respingerea petiției deoarece Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu are

competența legală de soluționarea sesizărilor având ca obiect demersuri legislative de modificare a actelor normative adoptate de Parlamentul României.

15. Partea reclamată arată că, în raport de obiectul petiției ce vizează demersuri legislative de modificare a prevederilor art. 31 din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 288/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative, se solicită constatarea faptului că situația supusă analizei nu atrage existența unui pretins tratament discriminatoriu conform art. 20 din OG nr. 137/2002 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

16. În concluzie, partea reclamată precizează că motivele furnizate de către petenți și invocarea OG nr. 137/2000 nu pot fi reținute drept temei de natură a justifica în cadrul procedurii administrativ-jurisdicționale de exercitare de către CNCD a controlului jurisdicțional în materia respectării principiului nediscriminării prin prisma dispozițiilor OG nr. 137/2000.

17. Partea reclamată nu a mai depus la dosar alte documente, note sau concluzii scrise în susținerea celor menționate în petiție.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1
- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, **tratamentul juridic nu poate fi decât diferit**. *Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat*”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;

- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor în prezenta cauză

18. **În fapt**, Colegiul director reține că petiția, așa cum a fost formulată, relevă o situație în care Legea nr. 288/2018, art. 1, pentru modificarea și completarea art. 31 din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului conține o aplicare diferită pentru acordarea compensației lunare pentru chirie pentru polițiști.

19. Astfel, conform legislației în vigoare se acordă compensația lunară pentru plata ratei doar polițiștilor care îndeplinesc sau au îndeplinit condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie după data intrării în vigoare a Legii nr. 288/2018 iar pentru categoria polițiștilor care au îndeplinit condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie (polițiști absolvenți ai instituțiilor de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne care au fost repartizați în unități situate în alte localități decât cele de domiciliu și care nu dețineau locuință proprie) și care au contractat un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe, prevederile legale au rămas neschimbate, această categorie neputând beneficia de compensația lunară.

20. **În drept**, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al OG nr. 137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

21. Se ia act de excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării invocată în cauză, atât din oficiu de către Colegiul director cât și de către partea reclamată. Luând act de plângere, astfel cum a fost formulată, CNCD a invocat din oficiu, în ședința de audieri a părților, excepția de necompetență materială privind interpretarea și aplicarea normei juridice raportat la faptul că, prin cererea lor, petenții invocă o nemulțumire față de o prevedere legală, obiectul petiției vizând demersuri legislative de modificare a Legii nr. 288/2018 pentru modificarea și completarea art. 31 din Legea nr. 360/2002, fiind evident că obiectul petiției nu este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

22. În conformitate cu dispozițiile art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) *Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției*”, Colegiul urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepției invocate în procedură.

23. De asemenea, Colegiul director reține că excepția de necompetență materială în procedură a fost pusă în dezbateră petenților în ședința de audieri din data de

15.04.2021, în conformitate cu prevederile art. 30 și următoarele din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor:

”Art. 30 (1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbaterea petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere.

(2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.

Art. 31 (1) Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul.

(2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.

Art. 32 Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director.”

24. În considerarea incidenței obiectului petiției în câmpul de aplicare al OG nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „*jurisdicție administrativă*” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile în litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

25. Actul de soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor OG nr. 137/2000, republicată, este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (CNCD), iar actul *per se* este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești.

26. Caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul director al CNCD a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960/15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție). Prin Decizia nr. 1096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că „*C.N.C.D. este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ – jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art. 124 privind înfăptuirea justiției și art. 126 alin. (5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare*”.

27. Colegiul director examinează petiția raportat la elementele constitutive ale unei fapte de discriminare observând că petenții reclamă tipul de reglementare și de aplicare a prevederilor Legii nr. 288/2018 pentru modificarea și completarea art. 31 din Legea nr. 360/2002, petenții considerând că o categorie de persoane – respectiv polițiștii care îndeplinesc sau au îndeplinit condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie după data intrării în vigoare a Legii nr. 288/2018 beneficiază de un tratament favorabil față de alte categorii de polițiști care au îndeplinit condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie și care au contractat un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe.

28. Colegiul director ia act de faptul că, în prezenta speță, aspectele din sesizare pun în discuție actele normative adoptate de Parlamentul României, atribut ce nu intră în competența CNCD. Este evident că acele comportamente considerate discriminatorii și care sunt sancționabile contravențional nu pot fi echivalate sau asimilate cu procesul legislativ, în speță situațiile ce implică adoptarea, modificarea, completarea sau abrogarea unor prevederi legale de către legiuitor, Parlamentul României sau de

Guvern și nici modul de interpretare și aplicare a legii de către organele de stat. Or, relativ la obiectul petiției, este indubitabil că „fapta de discriminare” invocată de petenți este echivalentă cu o problemă de interpretare și aplicare a legii, atribut exclusiv al instanței de judecată.

29. Consiliul nu poate analiza condițiile de formă cu privire la aplicarea unei norme juridice, fie și ca exemplul de față un text de lege, doar instanța de judecată se poate pronunța într-o astfel de speță. Rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a fost rezumat printr-o Hotărâre a Curții Constituționale în privința constatării existenței unor discriminări în legătură cu unele acte normative și de formulare de recomandări sau sesizări către autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege. În practica anterioară, art. 20 alin.(3) din OG nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației puterilor în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

Pentru aceste motive, Curtea Constituțională a constatat că prevederile art.20 alin.(3) din OG nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării ar avea competențe să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative. Ca atare, CNCD nu se poate pronunța pe texte de lege și în consecință, nici nu mai poate oferi recomandări în acest sens.

30. Astfel cum a statuat și Curtea Constituțională, interpretarea legii este atributul suveran al instanțelor judecătorești în opera de înfăptuire a justiției, iar controlul acestei interpretări se realizează prin exercitarea căilor de atac. În acest sens sunt, de exemplu, Decizia Curții Constituționale nr. 14 din 9 februarie 1999, Decizia nr. 64 din 11 aprilie 2000, Decizia nr. 24 din 29 ianuarie 2002, Decizia nr. 282 din 29 iunie 2004. Din acest punct de vedere, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu se poate subroga instanțelor de judecată pentru a face aprecieri în legătură cu aspecte ale petiției care decurg din modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale, precum și consecințele juridice ce decurg dintr-o asemenea interpretare.

31. Coroborând aceste aspecte fundamentale incidente petiției deduse soluționării, Colegiul director constată că, în speță, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu poate analiza elementele reclamate de petenți cu privire la comportamentul discriminator și/sau privilegiat al unei norme juridice, respectiv actele normative ce reglementează condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie. CNCD nu are competența legală de soluționare a sesizărilor având ca obiect demersuri legislative de modificare a actelor normative adoptate de Parlamentul României.

32. Având în vedere cele mai sus arătate, Colegiul director urmează a admite excepția de necompetență materială invocată în procedură, obiectul petiției nefiind de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr. 137/2000, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția necompetenței materiale a CNCD în raport cu obiectul petiției, astfel cum este formulat.
2. O copie a hotărârii se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

MOȚA MARIA – Membru

Motivat/redactat: AND/FL

Data: 06.10.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.